

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Факультет соціології

Кафедра галузевої соціології

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНІ СТУДІЇ

для студентів

галузь знань 22 Охорона здоров'я
спеціальність 224 Технології медичної діагностики та лікування
освітній рівень Бакалавр
освітня програма «Лабораторна діагностика»
спеціалізація Лабораторна діагностика
вид дисципліни Обов'язкова

Форма навчання	<u>денна</u>
Навчальний рік	<u>2021/2022</u>
Семестр	<u>4</u>
Кількість кредитів ECTS	<u>2</u>
Мова викладання, навчання та оцінювання	<u>українська</u>
Форма заключного контролю	<u>залік</u>

Викладачі: Вілкова О.Ю., Тарабукін Ю.О.

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__р.
(підпис, ПІБ, дата)

КИЇВ – 2021

Розробник:

Вілкова О.Ю., доцент кафедри галузевої соціології, кандидат соціологічних наук, доцент

ЗАТВЕРДЖЕНО

Зав. кафедри галузевої соціології

(підпис) (Безрукова О.А.)
(прізвище та ініціали)

Протокол № 10 від « 12 » травня 20 21 р.

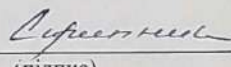
Схвалено науково - методичною комісією факультету соціології

Протокол від « 14 » травня 2021 року за № 8

Голова науково-методичної комісії (Червінська Т.Г.)

Схвалено науково - методичною комісією – ННЦ «Інституту біології та медицини»

Протокол від « 17 » травня 20 21 року за № 7

Голова науково-методичної комісії
(підпис) (Скрипник Н.В.)
(прізвище та ініціали)

1. Мета дисципліни – засвоєння студентами змісту основних категорій соціології та політології, змісту соціальних і політичних інститутів, влади як суспільно-політичного феномену, особистості як суб'єкта соціально-політичних відносин, місця і ролі лідерства та еліт в соціально-політичній ієрархії, політичної культури як суспільного явища, соціально-політичних процесів у суспільстві, соціальних відхилень та конфліктів, громадської думки та соціально-політичних технологій.

2. Успішне опанування курсу передбачає :

Володіння елементарними навичками системного аналізу.

3. Анотація навчальної дисципліни:

Курс скерований на формування навичок використання понятійного і методичного інструменту соціологічної науки для аналізу й визначення специфіки соціально-політологічного знання; вивчення соціально-політичних реалій, норм соціально-політичної поведінки, соціально-політичних цінностей.

4. Завдання (навчальні цілі):

Основними завданнями вивчення дисципліни є

- Визначення специфіки соціально-політологічного знання;
- Вивчення соціально-політичних реалій, норм соціально-політичної поведінки, соціально-політичних цінностей
- Формування теоретичних та наукових уявлень про соціально-політичні відносини, політичну культуру, соціально-політичні процеси у суспільстві;

Згідно вимог Стандарту вищої освіти України (перший (бакалаврський) рівень вищої освіти (сьомий рівень НРК України), галузь знань 22 «Охорона здоров'я», спеціальність 224 «Технологія медичної діагностики та лікування») дисципліна забезпечує набуття здобувачами освіти наступних компетентностей:

Інтегральної:

Здатність розв'язувати типові та складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності у галузі охорони здоров'я, або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується комплексністю та невизначеністю умов та вимог.

Загальних:

ЗК01. Цінування та повага до різноманітності та мультикультурності.

ЗК02. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК10. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства 15 права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК11. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК14. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК15. Здатність працювати в команді, використовуючи навички міжособистісної взаємодії.

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
1.1	Знати особливості соціологічного і політологічного знання і його функціонування у суспільстві; зміст основних категорій.	Лекція, семінарські заняття, самостійна робота	<i>Усні відповіді та доповнення на семінарах, модульна контрольна робота</i>	10
1.2	Знати методи аналізу, діагностики і прогнозування соціально-політичних явищ, процесів та подій в контексті досягнень сучасної науки - особливості соціально-політичної сфери суспільства відповідно до сучасного наукового рівня;	Лекція, семінарські заняття, самостійна робота	<i>Усні відповіді та доповнення на семінарах, модульна контрольна робота</i>	30
1.3	Знати тенденції розвитку соціально-етнічної, соціально-демографічної, соціально-поселенської, соціально-професійної та соціально-класової структур українського суспільства у контексті домінуючих світових тенденцій;	Лекція, семінарські заняття, самостійна робота	<i>Усні відповіді та доповнення на семінарах, модульна контрольна робота</i>	30
2.1	Вміти аналізувати суспільні явища за допомогою різноманітних теоретичних моделей соціальної взаємодії, соціальної структури, соціальних змін	Лекція, семінарські заняття, самостійна робота	<i>Усні відповіді та доповнення на семінарах, модульна контрольна робота</i>	10
2.2	Вміти оцінювати та узагальнювати інформацію щодо ефективності діяльності соціальних і політичних інститутів суспільства; - визначати основні показники кризи політичної влади в сучасному українському суспільстві.	Лекція, семінарські заняття, самостійна робота	<i>Усні відповіді та доповнення на семінарах, модульна контрольна робота</i>	10
3.1.	Демонструвати спілкування в діалоговому режимі з колегами та цільовою аудиторією, ведення професійної наукової дискусії	Семінарські заняття	<i>Усні відповіді та доповнення на семінарах</i>	10

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Результати навчання дисципліни (код)	1.1	1.2	1.3	2.1	2.2	3.1
Програмні результати навчання (назва)						
ПРН 3. Застосовувати сучасні комп'ютерні та інформаційні технології.				+	+	
ПРН25. Формулювати і висловлювати думки та своє ставлення до подій, ситуацій професійного характеру, уміти слухати та сприймати думки інших	+	+	+			+

7. Схема формування оцінки.

7.1 Форми оцінювання студентів:

- семестрове оцінювання:

1. *усні відповіді (теми 1-7): РН 1.1 – 3.1 – 10 балів / 5 балів*
2. *доповнення (теми 1-7): - РН 1.1 – 3.1 – 5 балів / 2,5 бали*
3. *Модульна контрольна робота, яка подається у формі презентації з актуальних соціально-політичних проблем із запропонованого переліку: РН 1.1 – 3.1 – 30 балів / 15 балів.*

- підсумкове оцінювання: у формі заліку

Підсумкова оцінка з освітнього компонента, підсумковою формою контролю за яким встановлено залік, визначається як сума оцінок (балів) за всіма успішно оціненими результатами навчання. Оцінки нижче мінімального порогового рівня до підсумкової оцінки не додаються.

Обов'язковим для отримання позитивної підсумкової оцінки (60 балів і вище та «зараховано») є відпрацювання всіх семінарських занять, написання модульної контрольної роботи.

В разі пропуску семінарського заняття з поважної причини (хвороба, участь у науковому заході) можливим є виконання індивідуальної письмової роботи у формі есе із переліку запитань пропущеного семінарського заняття, яке оцінюється – *10 балів/ 5 балів.*

Перескладання семестрового контролю з метою покращення позитивної оцінки не допускається.

7.2 Організація оцінювання:

1. Оцінювання усних відповідей та доповнень здійснюється на семінарських заняттях протягом семестру за накопичувальною системою (оцінки нижче мінімального порогового рівня до підсумкової оцінки не додаються).
2. Оцінювання модульної контрольної роботи здійснюється після лекції 6.

7.3 Шкала відповідності оцінок

Зараховано / Passed	60-100
Не зараховано / Fail	0-59

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план лекцій та семінарських занять

№ теми	Назва теми	Кількість годин		
		Лекції	Семінарські заняття	С/р
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.				
Генеza, сутність і зміст соціально-політичного знання				
1.	Соціально-політичні студії як навчальна дисципліна.	2	2	
	Самостійна робота. Структура соціально-політичного знання: категорії, методи та функції. Предмет соціально-політичного знання. Соціологія, політична наука та інші галузі суспільствознавства. Закони, принципи та категорії соціології, політичної науки. Теоретичний та емпіричний рівні соціально-політологічного знання. Багатовимірність системи методів соціально-політологічного пізнання: філософські, соціологічні, загальнонаукові та спеціальні методи. Основні завдання та функції соціально-політичної науки.			5
2.	Основні етапи розвитку соціально-політичної думки.	2	2	
	Самостійна робота. 1.1. Соціально-політична думка античного світу та середньовічні релігійно-політичні концепції. Політичне життя суспільства – багатовікове соціальне явище. Зародження соціально-політичної думки в країнах Стародавнього Сходу. Соціально-політичне вчення Стародавньої Греції. Політичні погляди Сократа. Ідеальна держава Платона. Аристотель про політику, державу і політичну справедливість. Соціально-політична думка і світоглядні ідеї Стародавнього Риму. Політико-правові погляди Цицерона. Політичні ідеї раннього християнства. Аврелій Августин. Соціально-політична думка часів середньовіччя. Фома Аквінський, Марсілій Падуанський.			5

	<p><i>2.2. Соціально-політична думка епохи Відродження та Нового часу.</i> Епоха Відродження – новий етап у розвитку соціально-політичної думки. Н. Макіавеллі – засновник світської політичної науки. Соціальні концепції Нового часу. Дж. Локк – родоначальник теоретичної системи класичного лібералізму. Т. Гоббс про походження і сутність держави. Ш. Монтеск'є про форми держави та поділ влади. Ідеологія буржуазно- демократичного радикалізму. Ж.-Ж. Руссо та його вчення про народовладдя та пріоритет громадянського суспільства, "суспільний договір", демократію. Вчення кінця ХІХ ст. І. Кант про правову державу, етичні основи політики. Г. В. Ф. Гегель про співвідношення громадянського суспільства, держави і права. Ліберальна та консервативна політична філософія.</p> <p><i>2.3. Формування парадигм сучасної соціально-політичної думки.</i> М. Вебер як класик західної соціології: теорія ідеальних типів влади та раціональної бюрократії. Теорія еліт (Г. Моска, В. Парето, Р. Міхельс, Д. Донцов, В. Липинський). Системний аналіз влади (Т. Парсонс, Д. Істон, Р. Даль та ін.). Концепції елітократії і націократії (Р. Міллс, Ч. Раш та ін.). Політична соціологія (С. Липсет, М. Дюверже, Р. Арон, М. Кроз'є та ін.). Психоаналітичні концепції політики (Ж. Лакан, Ч. Мерріам та ін.). Теорія соціально-політичних конфліктів (П. Блау, К. Боулдінг, Р. Дарендорф). Компаративістика як метод аналізу різнорідних політичних систем (Д. Істон, Г. Алмонд, С. Верба, К. Дейч, С. Хантінгтон). Теорія "політичного поля" П. Бурд'є.</p>			
3.	Методу збору та аналізу соціальної інформації.	2	2	
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Особливості соціально-політичного устрою				
4.	Суспільство у соціально-політичному дискурсі.	2	2	
	Самостійна робота. Суспільство як			5

	соціальна система. Типи і ознаки суспільства. Соціальна структура суспільства та її підструктури. Соціальні групи як елемент соціальної структури суспільства. Соціальна стратифікація. Соціальна нерівність та соціальна політика. Процес соціальної мобільності: види, канали, спрямованість і динаміка.			
5.	Політика як соціальне явище.	2	2	
	Самостійна робота. Історія визначення поняття та категорії "політика", її сутнісних ознак. Економічні, соціальні, духовні детермінанти політики. Поняття соціального інтересу. Суб'єкти і об'єкти політики. Людина і політика. Структура та функції політики. Проблема типологізації політики. Політика як система суспільних відносин. Взаємозв'язок і взаємообумовленість різновидів політичної свідомості та діяльності.			5
6.	Соціальні і політичні інститути суспільства.	2	2	
	Самостійна робота. Сутність та ознаки соціального інституту. Поняття соціального інституту. Механізм здійснення інституціоналізації. Теоретико-концептуальні підходи до розгляду специфіки соціальних інститутів у рамках соціально-політичного дискурсу. Загальні ознаки й структурні елементи соціального інституту. Види соціальних інститутів. Місце і роль політичних інститутів в системі соціальних інституцій суспільства. Функції та класифікація соціальних і політичних інститутів. Особливості політичних інститутів. Характеристика політичних інститутів як елементів політичної системи суспільства. Основні функції соціальних інститутів. Політичні інститути участі та інститути влади. Особливості функціональної характеристики політичних інститутів суспільства.			5

7.	Влада і політика.	2	2	
	Самостійна робота. Влада і політика як інститути суспільства. Джерела, носії і ресурси влади у суспільстві. Соціально-політичний механізм здійснення влади; її різновиди, рівні та функції. Особливості реалізації владних відносин у політичній сфері. Легітимність та легітимація політичної влади. Проблема соціального делегування політичної влади. Дисперсія політичної влади. Політичні режими: різновиди та ознаки.			5
	Всього	14	14	30

Загальний обсяг **90 год.**, в тому числі:

Лекцій – **14 год.**

Семінари – **14 год.**

Самостійна робота – **30 год.**

Консультації -**2 год.**

9. Рекомендовані джерела:

Основні: (Базові)

1. Бенетон Ф. Введение в политическую науку / Пер. с фр. -- М.: Издательство "Весь Мир", 2002. -- 368 с.
2. Бурдые П. Социология политики. – М.: Socio-Logos, 1993. – 236 с.
3. Вятр Е. Социология политических отношений. – М.: Прогресс, 1979.
4. Демократизация: учеб. пособие / сост. и науч. ред. К. В. Харпфер, П. Бернхаген, Р. Ф. Инглхарт, К. Вельцель ; пер. с англ. под науч. ред. М. Г. Миронюка ; предисл., сост. указателя М. Г. Миронюка ; Нац. исслед. ун-т «Высшая школа экономики». – М. : Изд. дом Высшей школы экономики, 2015. – 708с.
5. Кола Д.. Политическая социология / Пер. с фр.; Предисл. А.Б. Гофмана. – М.: Издательство -"Весь Мир", "ИНФРА-М", 2001.-406 с.
6. Кравченко А.И. Социология: Учеб.пособие. – М., 1999.
7. Лукашевич М. Соціологія : Загальний курс: Підручник/ Микола Лукашевич, Микола Туленков; . -К.: Каравела, 2011. -407 с.
8. Лукашевич М.П., Туленков М.В. Спеціальні та галузеві соціологічні теорії: Навч. пос. – К.: МАУП, 2004. – 464 с.

Додаткові:

9. Баталов Э. Политическая культура современного американского общества.-- М.: Наука, 1990.-- 256 с.
10. Боровський О.О. Політичний режим як об'єкт соціологічного дослідження (синергетичний підхід) \ Нові парадигми. – 2003. – Вип. 34. – С.209-217
11. Бурдые П. Начала. -- М.: Socio-Logos, 1994. -- 288 с.
12. Бурдые П. Социальное пространство и символическая власть // THESIS. –1993.-- том 1. Вып. 2.- С. 137-151
13. Вебер М. Избранные произведения: Пер. с нем. // М.: Прогресс, 1990. – 808 с.
14. Вебер М. Соціологія. Загально історичні аналізи. Політика – К.: Основи, 1998. – 534с.